Osoby s mentalním postižením

Metodika pro standard Handicap Friendly

Garantem této části metodiky je Helena Hubatková Selucká

Mentální postižení

Mentální postižení může být způsobeno jakoukoli okolností, která narušuje vývoj mozku před narozením, během porodu nebo v raném dětství. Může vzniknout následkem úrazu, intoxikace nebo nemoci. Je známo několik stovek příčin, ve třetině případů se je však nedaří zjistit.

Projevuje se dezorientací ve světě a společnosti, která omezuje zvládat vlastní život bez pomoci. Při výuce ve školách jsou využívány specifické výukové metody. Někteří jedinci s mentálním postižením mají omezenou svéprávnost.[1)] Osoby s mentálním postižením mají problémy zvládat a řešit neznámé situace, projevuje se u nich často časová, prostorová i osobní dezorientace, mají sníženou schopnost učit se, mohou mít sníženou kapacitu paměti, sníženou úroveň pozornosti, snadněji se unaví, špatně zvládají zátěžové situace, mají sklon reagovat zbrkle, mohou mít problémy s motorikou. Často lpí na stereotypech, nejsou schopny vyhodnotit nové situace a mohou na ně reagovat afektivními nebo agresivními projevy, nepříjemnými pro okolí. Mívají poruchy řeči, zvýšenou sugestibilitu a zvýšenou emocionalitu, které mohou vést k nestandardním situacím.

Osoby s mentálním postižením nejsou „dospělé děti“. Z hlediska životních zkušeností jsou dospělí, navíc mnozí mohou žít relativně nezávislým životem, pracovat, navazovat vztahy, mít zájmy a koníčky.

Mnozí lidé s mentálním postižením umí číst a čtou si knihy, někteří jen dětské, jiní i knihy pro dospělé. Zajímají je také encyklopedie, knihy, jejichž text je provázen velkým množstvím ilustrací či fotografií a je dobře strukturován. Ti, kteří číst schopni nejsou, nicméně také rádi pracují s knihami, prohlížejí si obrázky, přemýšlejí nad jejich významem… Kniha jim s pomocí asistenta může dát řadu věcí do souvislostí.

Toto postižení se často objevuje jako kombinované – např. s tělesným postižením, poruchami chování nebo poruchami řeči. Do této skupiny bývají zařazeni také autisté.

Autismus

Autismus je jednou z nejzávažnějších poruch dětského mentálního vývoje. Jedná se o vrozenou poruchu některých mozkových funkcí. Důsledkem poruchy je, že dítě dobře nerozumí tomu, co vidí, slyší a prožívá. Duševní vývoj dítěte je kvůli tomuto handicapu narušen hlavně v oblasti komunikace,

sociální interakce a představivosti (tzv. základní diagnostická triáda problémových oblastí vývoje u poruch autistického spektra). Někdy bývají diagnostikovány také „autistické rysy“.[2)]

Jedinci s autismem nerozlišují jednotlivé sociální situace a nejsou schopni učit se nápodobou. Ačkoli mohou mít výbornou schopnost využívat zrakové podněty, orientovat se v prostoru nebo mít dobrou mechanickou vizuální paměť, nemají schopnost osvojit si vhodné způsoby chování, takže se chovají neadekvátně a nepřiměřeně kontextu. Mimika a neverbální signály pro ně nemají informační hodnotu, neorientují se v okolním světě a sociálních vztazích, což může vyvolávat obranné reakce, především stažení se do sebe.

1)
podle Občanského zákoníku.
2)
Viz http://www.autismus.cz/popis-poruch-autistickeho-spektra/detsky-autismus.html.

From:
https://prirucky.ipk.nkp.cz/ - **Metodické příručky pro knihovny**

Permanent link:
https://prirucky.ipk.nkp.cz/hf/mentalni/mentalni_postizeni

Last update: **2020/09/27 19:42**